

Palamutbükü'nde Deniz Manzaralı

Hayallerinizi inşa ediyoruz...

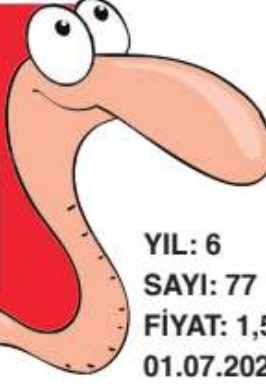
**4+1 Villalar
Kaçırmayın!**

0252 712 20 63 0554 503 26 63 dengeinsaattatca denge inşaat emlak

Solucan

Kendini Dergi Sanan Aylık Gazete

YIL: 6
SAYI: 77
FİYAT: 1,50
01.07.2026

ICONIC
İnşaat ve Gayrimenkul

**Ofisimize
Bekleriz!**

İskele Mah. Balıkcıhisar Sk. No: 5/1 Datça
iconicinsaat@gmail.com 0532 281 92 04

Alkışın Hafızası Yoktur

Özgür BASUT Yazdı 3'te

Erdemin Çürüyüşü

Renas SOLİN Yazdı 4'te

**"Pasion'dan Muraşu'ya:
Antik Finansın Efendileri"**

Okan ÖZALP Yazdı 7'de

MİHRİCEM
OCAKBASI
DURUSU CİFTLİĞİ

**Röze Pişer,
Damağa Yazılır**

Tekel Fiyatına Sadece +%10

REZERVASYON
0252 712 48 10 • 0531 222 65 14
İskele Mah. Vatan Cd. No: 10/B

Ağırlık Döngüsü

Dyt. Canan Kaplan ERMİŞ
Yazısı Sayfa 5'te

Karadut Şiirinin Hikayesi

Büşra BULUT Yazdı 2'de

İÇİNDEKİLER

2'de İdris KENÇ

Harun BASUT

5'te

Ali KAYA 3'te

6'da

Bülent ZEYİN

Karadut Şiirinin Hikayesi

Büşra BULUT

Bedri Rahmi Eyüboğlu, Türk Edebiyatı'nın ve Çağdaş Türk Resim Sanatı'nın duayen isimlerinden birisidir. Kendisi 1911 yılında Giresun'da doğar ve Trabzon Lisesi'nde eğitim gördüğü sırada öğretmeninin cesaretlendirmesiyle beraber resme yönelerek kariyerini bu alanda ilerletmeye karar verir. Devam eden süreçte ise İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ne girer. Nazmi Ziya ve İbrahim Çallı gibi önemli ressamlardan ders aldıktan sonra Paris'e gidip Andre Lhote'la birlikte çalışma fırsatı yakalar. Bunun yanı sıra amatör olarak kaleme aldığı şiirleri; Yeditepe, Ses, Güney, İnsan, İnkılapçı Gençlik ve Varlık gibi ünlü dergilerde yayımlanır.

Eserleri arasında dikkat çeken pek çok şiiri olmasına rağmen onu edebiyat dünyasında tanınır yapan esas şiiri "Karadut" olur. Çünkü trajik bir hikayesi vardır Karadut'un. Ne zaman okunursa okunsun her yaştan insanın kalbinde bir miktar sızı bırakır.

Hikaye şöyledir; Bedri Rahmi Eyüboğlu 1934'te Paris'ten döndükten 2 yıl sonra Eren Hanım ile evlenir. Mutlu bir birliktelik yürüten bu genç aşık oğullarını kucaklarına aldıktan sonra birbirlerine daha da kenetlenip tam anlamıyla bir aile olurlar. Bedri Rahmi, İstanbul Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde asistan olarak çalışır. Ev ve iş hayatı tam da olması gerektiği gibi muazzam bir şekilde ilerlemektedir. Fakat bir şey olur sonra. Üniversiteye misafir öğrenci olarak gelen yetenekli heykeltıraş Mari Gerekmezyan, babalık duygusunun en zirve dönemini yaşamakta olan Bedri Rahmi'nin kalbini çalar. İkili birbirlerine sırlıslıkla aşık olur ve önlerindeki hiçbir engeli aşırmadan hissettiklerinin peşinden korkusuzca gitmeye karar verirler. Akabinde sık sık Bedri Rahmi'nin atölyesinde buluşurlar ve bu yasak ilişki neredeyse herkesin kulağına gider. Hatta Eren Hanım bile durumdan haberdar olur. Ama genç kadın herhangi bir hamlede bulunmayarak sessiz kalmayı seçer. Çünkü her ne olursa olsun kocasının bir gün mutlaka ona ve oğluna geri döneceğini düşünür.

Bu süreçte Bedri Rahmi, Mari'nin hem resimlerini çizer hem de aşk dolu şiirler yazar sevdiği kadına. İşte o çok ünlü Karadut şiiri de pek tabii ki Mari için yazılmıştır. Günahımsın vebalimsin der ona Bedri Rahmi. Bu sırada Mari de sevgilisinin şahane bir büstünü yapar ve duygularını bir taş parçasıyla ölümsüzleştirir. O kadar çok severler ki birbirlerini, yaşadıkları şeyin neredeyse bir masal olduğunu düşünürler. Ancak olay duyuldukça, Ermeni asıllı olan Mari dinden aforoz edilir ve ailesi bu ilişkiye şiddetle karşı çıkarak genç kızı zorla evlendirmeye çalışır. Mari ve Bedri Rahmi bütün bu sıkıntılara karşı birbirlerine yaslanıp güçlü dururlar. Asla kimseye boyun eğmezler. Herkes ve her şey üstlerine gelse dahi aşklarından vazgeçmeyerek ilişkilerini yaşamaya devam ederler.

Kendilerini bulutların üzerinde gördükleri o eşsiz zamanların birinde ne yazık ki başlarına korkunç bir şey gelir. Mari, tüberküloza yakalanır. Sevgilisinin her dakika yanında olan Bedri Rahmi ise iyileşmesi için çok pahalı bir antibiyotik gerektiğini duyunca hemen tablolarını yüksek fiyattan satışa çıkarıp ilacı temin etmeyi başarır. Onun için canını bile feda etmeye hazırdır ancak Mari günden güne erir ve tedaviye bir türlü yanıt vermez. Maalesef ki gösterilen insanüstü çabaların hiçbirisi işe yaramaz ve güzeller güzeli Mari, 1946 yılında hayatını kaybeder.

Mahvolur Bedri Rahmi Eyüboğlu, dağlır. Kendini alkole vererek sanat çalışmalarından tamamen uzaklaşır. Yemek yemez, gülmez, herhangi bir yaşam belirtisi dahi göstermez. Tüm bu yıkılmış anlarında bile bir an olsun onu yalnız bırakmayan Eren Hanım, kocasını toparlayabilmek adına tüm gücüyle mücadele eder ve sonunda başarır. Bütün o talihsiz yılların ardından sevdiği adam ailesine geri döner.

Aradan seneler geçer. Takvimler 1949'u gösterdiğinde İstanbul Büyük Kulüp'te bir sanat gecesi düzenlenir. Oldukça iyi ve dinç görünen Bedri Rahmi Eyüboğlu da bu toplantıya eşiyile birlikte katılır. Gecenin ilerleyen saatlerine doğru ünlü şairden bir şiir okuması istenir. Sahneye çıkar Bedri Rahmi ve gözlerinden süzülen sitemkar yaşlarla beraber Karadut'u okur. Karısı da dahil olmak üzere oradaki herkes bu şiirin kime yazıldığını çok iyi bilmektedir. Her şeyin düzeldiğini sanan Eren Hanım o an bir kere daha yıkılır. Artık bu küçük düşürmeyi

kaldırabilecek kadar güç bulamaz kendinde. Bırakır, pes eder ve o gecenin ardından oğlunu da yanına alıp Paris'e gider. Hissettiklerini ise şu mektupla dile getirir:

"Canuşkam,

Külüpte bir gece, şiir okumuştun hani! Hatırladın mı? Gözlerinden birden yaşlar döküldüğünü görünce içimin karardığını hissetmişim. Sesin, nasıl titremişti. Hey! Bütün bunları hatırlıyor musun? Sanki böğrümde, kızgın bir ütü yapılmış gibi olmuşum. O gece... Senin seneler sonra bile olsa yapıp tuttuğunu anlamışım! Bedri'nin ruhuna, insanüstü bir gücün acıyı, ona güç vermesi için dua etmişim. Ruhunun çektiği acıları Allah dindirsin. Allah sana resim yapma sevinci versin ve bizim yanımda yaşamaktan, mutluluk duyabilmeni sağlasın. Eren."

Eren Hanım bir süre Paris'te yaşadıkdan sonra Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun kendini ciddi anlamda düzeltmesiyle birlikte evliliğine devam etme kararı alır. Duaları kabul olur, kocası bir daha onu ve çocuğunu asla yalnız bırakmaz. Bedri Rahmi, vefat ettiği 1974 yılına kadar Eren Hanımın yanından bir an olsun ayrılmaz.

Karadutum, çatal karam, çingenem

Nar tanem, nur tanem, bir tanem

Ağaç isem dalımsın salkım saçak

Petek isem balımsın ağulüm

Günahımsın, vebalimsin.

Dili mercan, dişi mercan, dişi mercan

Yoluna bir can koyduğum

Gökte ararken yerde bulduğum

Karadutum, çatal karam, çingenem

Daha nem olacaktın bir tanem

Gülen ayvam, ağlayan narımsın

Kadınım, kırsığım, karımsın.

Sigara paketlerine resmini çizdiğim

Körpe fidanlara adını yazdığım

Karam, karam

Kaşı karam, gözü karam, bahtı karam

Sıla kokar, arzu tüter

İlgüt ilgüt buram buram.

Ben beyzade, kişizade,

Her türlü dertten topyekün azade

Hani şu ekmeği elden suyu gölden.

Durup dururken yorulan

Kibrit çöpü gibi kırılan

Yalnız sanat çıkmazlarında başını kaşıyan

Artık otlar göstermelik atlar gibi bedava yaşayan

Sen benim mihnet içinde yanımda kavrulmuşum

N'etmiş, n'eylemiş, n'olmuşum

Cömert ırmaklar gibi gürül gürül

Bahtın karışmış bahtıma çok şükür.

Yunmuş, yıkanmış adam olmuşum.

Karam, karam

Kaşı karam, gözü karam, bahtı karam

Sensiz bana canım dünya haram olsun.

İdris KENÇ

Limonata Meselesi

Geçenlerde Ağva'ya doğru giderken bir kafede oturuyordum. Şu mobilyaları kasıtlı yamuk yerleştirilen, duvarında "Live, Laugh, Love" yazan türden yerlerden değil; yol kenarına kurulmuş sıradan bir gözleme lokantasının yanına sıkıştırılmış, iki masası olan bir yerdi. Serinlemek için limonata istedim.

Getirdiler.

Plastik bardakta, toz karışımdan yapılmış, içinde üç tane buz kırıntısı, rengi limoni değil sarımsı, limonata demeye bin şahit gerektiren özensiz bir sıvı. Baktım, içemedim. Garson "beğenmediniz mi" diye sordu. "Beğendim" dedim. Bir yudum aldım. Çünkü itiraz etmenin, açıklamaya çalışmanın kimseye faydası yoktu.

Bu sahne size sıradan bir müşteri şikâyeti gibi görünüyor olabilir. Ama değil. Bu, yüzyıllık bir ülkenin özensizliğinin özeti.

Ahmet Hamdi Tanpınar bir yerde şunu yazar: estetik bir toplumun işareti, saraylarında değil, sokak ve evlerinde aranmalıdır. Kimse ciddiye almadı ne yazık ki. Biz hâlâ saraylarımızla övünüyoruz. Mütevazı evlerimizin mutfağında ise yapay toz limonata var.

Sizi duyar gibiyim: "Kardeşim bu abartı, ne alaka limonatanın özenle, sanatla?" Tanpınar'ın kastettiği sanat değil, özen. El emeği değil, farkında olma hali. Hazır toz paketi açıp suyla karıştırmak da bir tercihtir; özenmemek açısından. Tam da bu yüzden her alakası var. Çünkü bir toplumun estetiği büyük jestlerde değil, gündelik küçük alışkanlıklarında gizlidir.

İnsanlar yüzyıllar boyunca küçük ayrıntılara değer verdiğinde, o ayrıntılar birikir ve sonunda bir yaşam biçimine dönüşür. Resim, müzik, edebiyat — bunlar toplumun büyük süslemeleri değil, küçük özenin büyümüş halleridir. Saksıya çiçek ekersin. Limonatana nane atarsın. Duvarına bir şey asarsın, değerli olduğu için değil, bakınca gözün açılsın diye. Bu birikim zamanla insana şunu fark ettirir: dünya bir kez gelip geçülen bir yerdir ve bu geçiş güzel kılmak bir lüks değil, bir sorumluluktur.

Peki bu birikim yoksa ne olur?

Sistem seni aşağı çeker. Ama ben bunu biraz daha ileri götürmek istiyorum: sadece sistem değil, sen de kendini aşağı çekersin. Çünkü zevkin olmadığı yerde istek de yoktur. İstek olmayınca talep olmaz. Talep olmayınca piyasa üretmez. Piyasa üretmeyince sen de bir süre sonra toz limonata içmeye alışırısın.

Ve bunu "böyle işte" diyerek geçiştirirsin.

"Böyle işte."

Bu iki kelime, toplumu zevksizleştiren anayasasıdır.

Burada kısa vadeli çıkarıcılık devreye girer. Her şeye aynı soruyu sorar:

"Bunun bana hemen ne faydası var?"

Bir tablonun ne getirisi vardır? Bir ağacın gölgesinin ne kârı vardır? Bir şiirin ekonomik değeri nedir?

Çoğu zaman hiçbir şey. Bu yüzden ilk vazgeçilenler onlar olur.

Toplumlar yalnızca faydayı ölçmeye başladığında zamanla kalite yerini ucuz ikamelere bırakır. Derinlik azalır, özen kaybolur, estetik zayıflar. Zevk denen ayrıcalıktan yoksun kalırsın. Sonunda elinizde hâlâ limonata vardır.

Ama artık özenle hazırlanmış, nane kokulu, serinletici limonata değildir.

Toz karışımdan yapılmıştır. Plastik bardaktır. İçinde birkaç parça buz vardır.

Susuzluğu giderir belki.

Ama medeniyet duygusunu beslemez.

Böyle işte.

Alkışın Hafızası Yoktur

Özgür BASUT

Türkiye’de siyaset artık bir fikirler mücadelesi olmaktan çıkıp toplu halde “anlık his yönetimi”ne dönmüş durumda. İnsan bazen haberleri izlerken ülke yönetilmiyor da devasa bir doğaçlama tiyatrosu sahneleniyor sanıyor. Üstelik oyunun en garip yanı şu: Senaryo her gün değişiyor ama fanların alkış ritmi hiç bozulmuyor.

Bir vatandaş olarak sabah “beynim hâlâ sağlam mı?” diye kendini yoklamadan güne başlayamıyorsun.

Eskiden insanlar siyasi görüş sahibi olurdu. Şimdi siyasi refleks sahibi oluyorlar. Düşünmek yerine, liderin mimiklerinden duygu çıkarılıyor. Adam kaşını kaldırırsa “devlet akli çalışıyor”, göz kırptıysa “uluslararası mesaj verdi”, su içtiyse “dünya liderliği”, öksürdüyse “büyük oyun bozuldu.”

Artık fikirlerin bir önemi yok. Kimin söylediği her şeyin önünde geliyor. Aynı cümleyi iki farklı kişi kursun, biri “ihanet”, diğeri “stratejik vizyon” oluyor.

Mesela lider çıkıyor ve diyor ki: “Demokrasi insanlığın başına gelmiş en büyük felakettir.”

Salon yıkılıyor. Alkışlar... Gözleri dolanlar... Bir tanesi heyecandan kürsüye doğru koşup kravatını sallıyor.

Televizyon yorumcuları hemen devreye giriyor: “Burada aslında çok derin bir demokratik eleştiri var.”

“Liderimiz demokrasiyi reddetmiyor, onu yeniden tanımlıyor.”

“Batı tipi demokrasiyle kadim yerli demokrasi arasında epistemolojik bir farktan söz ediyor.”

Vatandaş oturmuş televizyonun karşısında düşünüyor: “Ben aptal mıyım acaba?”

Ertesi gün aynı lider çıkıyor: “Demokrasi insanlığın ulaştığı en büyük medeniyet seviyesidir.”

Yine kıyamet kopuyor. Aynı salon. Aynı insanlar. Aynı alkış şiddeti. Bir gün önce “demokrasi gereksiz” diye bağırان adam bu kez: “Demokrasi kırmızı çizgimizdir!” diye tweet atıyor.

Ve kimsenin yüzü kızarmıyor. Çünkü artık siyasette hafıza değil, yayın akışı önemli. Dün söylenenin hiçbir hükmü yok. Önemli olan bugünkü coşku. Bu yüzden ülkede en yorucu şey geçim sıkıntısı falan değil; zihinsel takla temposu.

Vatandaş bu noktada beynini masaya bırakıp sessizce çay içmek istiyor.

Artık öyle bir hal almış ki durum mesele kimin iktidarda olduğu değil.

Çünkü iktidarı eleştirirken söyledikleri her şey, iktidar olma ihtimali belirince yavaş yavaş buharlaşıyor.

Dün: “Liyakatsiz atamalar ülkeyi bitirdi.”

Bugün:

“Bizim çocuklar da biraz görev alsın canım.”

Bir noktadan sonra muhalefetle iktidar arasındaki fark, aynı dizinin farklı sezonları gibi oluyor.

Oyuncular değişiyor ama senaryo aynı kalıyor. Hatta bazen o kadar benziyorlar ki vatandaş yanlışlıkla birinin mitinginde öbürünün sloganını atabilir. Kimse fark etmez.

Çünkü siyaset artık fikir üretmiyor; taraftarlık

üretiyor. Ve taraftarlık düşünmeyi sevmez. Çünkü düşünmek yorucudur. Sorgulamak risklidir. Kabul etmek konforludur.

Bir futbol taraftarı nasıl takımının faul sonrası attığı golüne bile “temiz gol” diyorsa, siyasi taraftarlık da aynı refleksle çalışıyor. Hakem görüntüyü elli kere gösteriyor. Faul yapılmış. Adam rakibini biçmiş resmen. Ama yok. Bu bir “Algı operasyonu”

Türkiye’de herhangi bir konuda objektif değerlendirme yapabilmek için önce insanların seni hangi mahalleye koyacağını hesaplaman gerekiyor.

“Bunu söyledim ama şimdi beni hangi taraftan sanacaklar?” Çünkü bizde fikirler bağımsız dolaşmıyor. Hemen bir partiye zimmetleniyor.

Mesela diyorsun ki: “Ekonomi kötü.”

Bir grup: “Vay hain!”

Diğer grup: “Aramıza hoş geldin kardeşim.”

Sonra diyorsun ki: “Muhalefetin de çözümü yok gibi.”

Bu kez taraflar yer değiştiriyor. Bir anda herkes sana kızıyor.

En tehlikeli vatandaş tipi ise hiçbir şeyi tam savunmayan insan oldu. Çünkü sistem netlik istiyor: Ya alkışlayacaksın ya yuhalayacaksın. Arada kalırsan herkesi rahatsız ediyorsun.

Oysa normal olan bu değil mi zaten? Bir konuda hak vermek, başka konuda eleştirmek? Bir insanı tamamen doğru ya da tamamen yanlış görmemek?

Ama bu tonlar siyasetin işine gelmiyor. Çünkü gri alan düşünce üretir. Keskin kutuplar ise oy üretir. Bu yüzden televizyon ekranlarında sürekli bağırان insanlar görüyoruz. Kimse birbirini ikna etmeye çalışmıyor. Zaten amaç o değil. Amaç kendi kitlelerinin alkış ritmini canlı tutmak.

Bazen programları sessize alıp izleyince daha komik oluyor. Herkes parmak sallıyor. Kaşlar çatık. Masaya vuruluyor. Sanki ülke yönetmiyorlar da aile arasında miras kavgası yapıyorlar. Ve bütün bu hengâmenin ortasında sıradan vatandaş yalnızca şunu istiyor: “Abi biri bana dürüstçe ne olduğunu anlatsın.”

Ama dürüstlük reyting getiriyor. Çünkü dürüst insan şöyle konuşur: “Bu konuda haklıyız ama burada da hata yaptık.”

Türkiye’de bunu diyen siyasetçi üç dakika içinde kendi kitleleri tarafından linç edilir. Çünkü taraftarlar kusursuz kahraman istiyor, insan değil. Sonra herkes neden bu kadar gerildiğimizi merak ediyor.

Nasil gerilmeyelim? Sabah başka gerçek, öğlen başka gerçek, akşam bambaşka gerçek.

Ülkede gündem değil, gerçeklik vardiyalı çalışıyor. Bu yüzden artık birçok insan haber izlemiyor. Çünkü bilgi almak yerine zihinsel akrobasi izliyor gibi hissediyor.

Belki de bu çağın en büyük siyasi başarısı şu oldu: İnsanlara düşünmek yerine taraftar refleksini göstermeyi öğretmek.

Ve galiba en büyük muhalefet artık sakın kalabilmek. Çünkü memlekette akıl sağlığını korumak bile politik bir eyleme dönüştü...

Ali KAYA

Telefon: 05300116556

Organlarımız...

Saygı değer okuyucularımız... Bugün sizlere, beş duyumuzu; gözlerimizi, kulaklarımızı, burnumuzu, dilimizi ve derimizin; yapısını, nasıl çalıştığını ve de görevlerini anlatacağız.

Gözlerimiz:

Yanak ve alınımızın kemiklerinin çukuruna yerleşmiştir. Üzerinde de kaşlarımız vardır... Çok terleyince, alnımızdan akan terlerin gözümüze girmemesini sağlarlar... Göz kapaklarımız da uyurken gözümüzü kapatırlar... Kırpıklarımız ise, güneşin sıcak ışınlarından gölgelik sağlar...

Gözümüzün ortasını saran beyaz bölüm, retina, ağ bölümü... Gözümüzü yorgan gibi kaplar... Işığa duyarlı, gözümüzün hep nemli olmasını da sağlar... Gözümüzün tam ortasında iris bölümü var... Bazı insanlarda; siyah, kahverengi, yeşil ve mavi olur...

İrisin tam ortasında gözbebeğimiz vardır... Oradan cisimlerden yansıyan görüntüler, sinirler vasıtasıyla beynimize yansır... Biz de cisimleri görürüz... O nedenle gözümüzü çok çok dikkatli kullanmamız şarttır... Aksi hallerde kör olabiliriz...

Burnumuz:

Alın kemiğimize bitişiktir... Ön tarafı, kıkırdaktan oluşmuştur ve deliklidir; Hava alıp hava vermeyi sağlarlar... Burnumuzun deliklerinde kılları vardır. Bu kıllar, burnumuza girecek tozlara mani olmaktadır. Yine her iki bölümünde sinirler ve kılcal damarlarımız mevcuttur. Bunlar hem burnumuzu beslerler hem de kokuları almamızı sağlarlar... Bunlar eksik olursa, kokuları alamayız...

Burnumuzdan aldığımız hava doğrudan akciğerlerimize gider. Akciğerimizden gelen kullanılmış hava da ağızımızdan dışarıya atılır... Bu, gece gündüz devam eder...

Derimiz:

Vücudumuzu adeta yorgan gibi kaplamıştır... Ve vücudumuzun kılları da mevcuttur... Derimizin hava almasını sağlarlar... O nedenle, çok sık banyolar yapmamız çok önemlidir... Ve deniz, kum, güneş de çok önemli ve faydalıdır...

Kulaklarımız:

Kulaklarımız üç bölümden oluşur: Dış kulak, kulak zarı, örs, üzengi, kepçe ve çekiç kemikleri... Kulağımızda da kıllar var. Kulak kepçesinin zara kadar olan bölümünde kulaklara giden tozları engellemek için...

Dilimiz:

Tat alma organımızdır. Yemeklerimizi onun sayesinde yeriz ve yutarız...

Küçük dil, nefes borumuzu kapar. Yemek mideye iner...

SiMPO YAPI AŞ

**Hayallerin sınırı olmaz!
Ama bir yaşam alanı düşünün;
Güneş evinize doğsun,
Arkanız orman,
Önünüz Datça olsun,
Eviniz akıllı,
Manzaranız deniz olsun...**

0546 476 23 04

DELFIN
SİGORTA

Müşteri memnuniyetini çok önemsiyoruz!

**Güvenli
yarınlar için
her zaman
yanınızdayız**

HİZMETLERİMİZ

- Trafik Sigortası
- Kasko Sigortası
- Tamamlayıcı ve Özel Sağlık Sigortaları
- Konut Sigortası
- İşyeri Sigortası
- DASK Sigortası
- Yurtiçi ve Yurtdışı Seyahat Sigortaları

**UYGUN FİYAT TEKLİFİ ALMAK
İÇİN BİZE ULAŞIN!**

**0533 395 9903
AYSEL
KOCAOĞLAN**
ayselkocaoglann@gmail.com

**0532 066 7838
DOĞANCAN
KOCAOĞLAN**
axadogancan@hotmail.com

İskele Mah. Rauf Balıkcı Sk. No: 13/C Datça / Muğla

Erdemin Çürüyüşü

Renas SOLİN

Baskı, insanı haklı olarak riyakârlaştırır; fakat kayırdığınız ve ödüllendirdiğiniz her ahlak biçimi sonunda çürümeye ve çökmeye başlar.

İktidar ahlakı icat etmez. Onu seçer. Hangi erdemi taçlandıracağını, hangi cesareti susturacağını, kimin vicdanını ödüllendirip kimin vicdanını sürgüne göndereceğini. Bu seçim hiçbir zaman temiz olmaz. Her zaman bir çıkarın, bir hesabın gölgesinde yapılır. Tarih boyunca devletler, kurumlar, ideolojiler erdemi kendi suretlerinde yoğurmuştur; itaatkârı cesur, boyun eğeni mütevazı, susanı hikmetli ilan etmiştir. Baskı ise bu işin en kaba hâlidir. İnsanı maskesiz bırakmaz, tam tersine maskeyle donatır. Yüzünü değiştirmeksizin sesini değiştirmeye zorlar. Böylece riyakârlık bir ayıp olmaktan çıkar; hayatta kalmanın sıradan bir yolu hâline gelir.

Baskı altındaki toplum yalan söylemeyi öğrenmez aslında. Doğruyu söylemenin ne zaman tehlikeli olduğunu öğrenir. Ahlakı yargı körelmez, sadece içe çekilir. Söylenen ile inanılan arasındaki mesafe açıldıkça insan, bir süre sonra o iki şeyi birbirinden ayırt etmeye bile gerek duymaz. Vaclav Havel buna “hayatta yaşamak” diyordu: gerçeği inkâr etmek değil, onu dile getirmenin bedelini sessizce ödemek. Nitekim bu sessizlik ahlakı bir çöküş değildir; ağır koşullar içinde varılmış kolektif bir uzlaşıdır. Ama uzlaşının kendisi yavaş yavaş çürütür.

“İktidarın kayırdığı her erdem biçimi, zamanla kendi karşısını üretir. Cezalandırdığı cesareti, bastırdığı dürüstlüğü, görmezden geldiği adaleti.”

Asıl sorun baskının ötesinde başlar. Çünkü bir sistem yalnızca korkuyla değil, ödüllendirerek de ahlakı ehlileştirir. Makama yükseltilen sadakat, piyasada değer gören uyum, medyada görünür kılınan itaat... Her biri bir norm örer. Zamanla bu norm ahlak diye sunulur; insanlar neyin iyi olduğunu değil, neyin ödüllendirildiğini iyi zanneder. Aristoteles’in dediği gibi karakter alışkanlıkla şekillenir; ama burada erdemi taklit eden bir alışkanlık, erdemin kendisinin yerini alır. Fark görünmez olduğu için de tehlikelidir.

Çöküş kaçınılmazdır. Çünkü iktidarın kayırdığı her erdem biçimi, zamanla kendi karşısını üretir. Dışladığı cesareti, bastırdığı dürüstlüğü, görmezden geldiği adaleti. Resmî ahlak ne kadar katılaşır, gayri resmî ahlak o kadar canlı bir yeraltına çekilir. Sovyet sisteminin son döneminde resmî söylem sosyalist erdemleri kutsarken insanlar hayatta kalmak için piyasa aklıyla örgütleniyordu. Osmanlı’nın çözülme yıllarında saray “sadakatı” erdem sayarken taşrada kendi dilini

kurmuş dayanışma ağları çoktan filizlenmişti. Her büyük çöküş böyle başlar: dışarıdan değil içeriden. Önce simgede, sonra maddede.

Bugün de uzağa gitmeye gerek yok. Popülizmin kayırdığı sadakat ahlakı müzakereyi ihanetle özdeşleştiriyor; piyasanın kayırdığı başarı ahlakı dayanışmayı zayıflıkla. İkisi de toplumu belirli bir yönde biçimlendiriyor, ikisi de kendi karşısını doğuruyor. Biri siyasi sinizmi besliyor, diğeri ekonomik öfkeyi. Çünkü ödüllendirilen her ahlak biçimi, dışarıda bıraktıklarını yok etmez; yalnızca görünmez kılar. Ve görünmez olan birikerek geri döner. Her zaman döner.

Baskı riyakârlığı meşrulaştırır, bu doğru. Ama esas tehlike başka bir yerde: iktidar zamanla kendi ürettiği riyakârlığa inanmaya başlar. Kayırdığı ahlakı gerçek ahlak, ödüllendirdiği erdemi hakiki erdem sanır. Bu yanılsama sistemi dışarıdan değil içeriden çürütür. Bir gün gerçekten inanan biri çıkar sahneye — erdemi araç olarak değil amaç olarak taşıyan biri. Ve o zaman bütün yapı, taşıyamayacağı bir yükte çöker. Erdemi kullananlar, erdeme inananla nasıl başa çıkacaklarını bilemezler. Bu, tarihin en eski ironisidir. Hiçbir sistem ondan muaf değildir.

Gelenekten İlham Alan, Geleceğe Uyumlanan Lezzetler!

Datça Bademli
Acı Badem Lezzetli
Artizan Kremalı
Küp Gofret 200 G

Bodrum Mandalinalı
Artizan Kremalı
Küp Gofret 200 G

Migros, Migros Jet ve Migros Online'da

D'Atıştırmalık
Sıra

Duyu, Niyet ve Bilinç

Harun BASUT

İnsan çoğu zaman hissettiğini gerçek sanır. Oysa hissettiği şeyin nereden doğduğunu nadiren sorgular. Bir söz duyar, kırılır. Bir bakış görür, almır. Bir sessizlikle karşılaşır, dışlandığını düşünür. Peki gerçekten olan şey bu mudur? Yoksa duyunun üzerine binen niyet, yorum ve bilinçsizlik mi duyguyu şekillendirir?

Belki de insanın en büyük yanılgısı, duyularını hakikatin kendisi sanmasıdır. Göz görür, ama gördüğünü yorumlayan göz değildir. Kulak duyar, ama duyduğuna anlam veren kulak değildir. Ten hisseder, ama o hissi korkuya, güvene, öfkeye ya da sevgiye dönüştüren yalnızca beden değildir. Arada görünmeyen bir alan vardır: niyet.

Duyu tarafsız olabilir. Bir ses sadece sestir. Bir bakış sadece bakıştır. Bir temas sadece temastır. Fakat insan o duyuyu çıplak hâliyle bırakmaz. Onun üzerine geçmişini, korkularını, beklentilerini, yaralarını ve arzularını ekler. Böylece duyum, duyguya dönüşür.

Burada temel soru şudur:

Duyularımız gerçekten olaylardan mı doğar, yoksa olaylara yaklaşma niyetimizden mi?

Bir insanın kısa cevap vermesi bir duyudur. "Bana değer vermiyor" demek ise yorumdur. Bu yorumun arkasında belki korku vardır, belki sevilme kaygısı, belki geçmişten gelen bir yara. O zaman kırgınlık sadece o anki sözden doğmaz; geçmiş ve gelecek arasında çalışan zihinsel bir döngüden beslenir.

Bu durumda şu formül ortaya çıkar:

Duyu + bilinçsiz niyet = otomatik duygu.

Bu beşer insanın hâlidir. Duyar ve tepki verir. Görür ve yargılar. Hisseder ve sürüklenir. Aradaki boşluğu fark etmez. Kendi içinde olup biten süreci tanımadığı için, çoğu zaman "bana bunu hissettirdiler" der.

Oysa arayıştaki insan burada durmaya başlar.

O sorar: Ben bunu hangi niyetle karşılıyorum? Bu his gerçekten şu andan mı doğuyor, yoksa geçmişten mi geliyor? Ben görüyör müyüm, yoksa yaralarım mı benim yerime görüyor?

İşte burada ikinci formül doğar:

Duyu + niyet + bilinç = olumlu ya da yapıcı duygu.

Buradaki "olumlu" her zaman mutlu olmak değildir. Çünkü bilinçli insan her durumda gülümseyen insan değildir. Bazen üzülür, bazen öfkelenir, bazen geri çekilir. Fakat duygusunun içinde kaybolmaz. Onu görür. Onun kökünü arar. Onun kendisini nereye götürdüğünü fark eder.

Yapıcı duygu, hoş duygu demek değildir. Bazen acı da yapıcıdır. Bazen hüznün insanı yumuşatır. Bazen öfke adaletsizliği fark ettirir. Fakat bilinç yoksa öfke yakar. Bilinç varsa öfke yön gösterir.

Arif insan modeli ise daha derin bir yerde durur. Arif insan duyuyu inkâr etmez, duyguyu bastırmaz, niyeti süslemez. O, olanı olduğu gibi görmeye yaklaşmış insandır. Duyuları yaşamak için kullanır; kişisel hikâyeler kurmak için değil.

Belki arif insanın formülü şudur: Bilinçli niyet + berrak duygu + saf duygu + hikmetli davranış.

Bu insan için niyet artık sonradan eklenen bir düzeltme değildir. Niyet başlangıç noktasıdır. Çünkü niyet, insanın dünyaya hangi kapıdan baktığını belirler.

Aynı yağmur birine sıkıntı, diğerine huzur verir. Yağmur aynı yağmurdur. Değişen şey, insanın içindeki yöneliştir.

O zaman kalbe giden yol belki duyulardan kaçmak değildir. Duyuları tarafsız tutabilmektir. Görmek ama hemen yargılamamak. Duymak ama hemen savunmaya geçmemek. Hissetmek ama hemen sahiplenmemek.

Çünkü kalp, gürültünün içinde değil; berraklığın içinde duyulur. Belki de insanın kendisiyle ve başkalarıyla çatışmasının sebebi, duyuların kendisi değildir. Duyuların üzerine kurduğu kişisel hikâyelerdir.

Duyu tarafsızdır. Niyet yön verir. Bilinç fark eder. Duygu doğar. Davranış şekillenir. Hayat buna göre akar.

O hâlde insanın gerçek çalışması dış dünyayı değiştirmekten önce, kendi niyetini berraklaştırmaktır.

Çünkü niyet değişirse, bakış değişir. Bakış değişirse, duygu değişir. Duygu değişirse, davranış değişir. Davranış değişirse, insanın kader diye yaşadığı döngü değişmeye başlar.

Ağırlık Döngüsü

Dyt. Canan Kaplan ERMiŞ

Etrafınızda kilo veren ama verdiği kiloyu tekrardan daha hızlı bir şekilde geri olan kişileri, ömürlerinde sürekli bir diyet süreci olan kişileri, sürekli kendi başına veya diyetisyen ile kilo verme süreçlerinde olan kişileri sıklıkla görmüşsünüzdür. Hatta "ya ben kilo verip tekrardan o kiloyu geri alırsam vermeye ne gerek" var deyip bu sürece başlamayanları bile görmüşsünüzdür. Gerçekten de bu bilimsel olarak açıklanmış ve sık rastlanan bir durum ve en genel tabir ile biz buna AĞIRLIK DÖNGÜSÜ diyoruz.

Ağırlık döngüsü nedir sorusuna cevap vererek başlayalım öncelikle: 3 veya daha fazla kez 5 kilo ve üzerinde kilo verip tekrar geri kazanma durumuna VEYA son 10 yılda 2'den daha fazla 5 kilogram ve üzerinde kilo verip geri kazanma durumuna ağırlık döngüsü denir. Yapılan çalışmalarda ağırlık döngüsünün sıklığı % 7-10 arasında bulunmuştur.

Ağırlık döngüsünün çok sık tekrarlanması yani sık kilo alıp vermek mortaliteyi arttırmakla beraber başta diyabet, kalp hastalıkları, insülin direnci, metabolik sendrom ve inme gibi pek çok rahatsızlığa yakalanma riskini de arttırmaktadır. Bu etkisinin yanında en önemli etkilerinden biride metabolizma üzerine olan etkisidir. Ağırlık döngüsünün sürekli değişmesi metabolizmanın yavaşlamasına, termogeneze adaptasyonun azalmasına neden olur. Bakın çok önemli bir sonucu paylaşmak istiyorum: deney hayvanları çalışmaları ve retrospektif çalışmalarının sonucuna göre ağırlık kaybı denemelerinde hiçbir denemenin ilki kadar başarılı olmadığı, katılımcıların ikinci ve üçüncü ağırlık kaybı denemelerinde daha zor kilo verdikleri görülmüştür. Buna neden olan faktörlerden biri olarak sık kilo alıp

vermenin tiroid aksını bozarak dinlenme metabolik hızında azalmaya neden oldu belirtilmektedir. İşte tam da bu nedenle diyet sürecinin ilkinin başarıyla sürdürülmesi ve sonrasında koruma programının yapılması gerekmektedir. Peki burada akıllara bazı sorular geliyor ilki:

Ağırlık kaybında başarı nedir?

1. Diyetle başlanılan ağırlığın en az %10'unu kaybedip en az bir yıl sonrasında verilen ağırlığın kazanılmaması

2. %5 ile %10 ağırlık kaybının sağlanması

3. Verilen hedefe en az 6 ayda ulaşılması

4. Ağırlık kaybının istemli olması

5. Hayat boyu korunmasıdır.

Akıllara gelen ikinci soru ise:

Ağırlıkların korumayı başaranların ortak özellikleri nelerdir?

1. Egzersiz her gün yaklaşık 1 saat veya haftada 200 dakika aerobik egzersizler yapmak

2. Düşük enerji ve düşük yağlı beslenme

3. Düzenli kahvaltı yapma

4. Haftalık kendi kendilerine ağırlık takibe

5. Hafta içi ve hafta sonu tutarlı yeme davranışı göstermek

6. Bir uzman tarafından ağırlık korumanın öneminin vurgulanması

7. Ağırlık kaybından sonraki bir yıl içerisinde ayda bir iki kez kendisi gibi olan kişilerle ya da diyetisyeniyle görüşmek

8. Duygusal yemeği kontrol etmektir.

Bu açıdan olaya bakmak ve gerçekten anlayarak bu işe koyulmak gerekiyor. Sevgilerimle...

DİSA
İNŞAAT ve GAYRİMENKUL

Güven inşa eder!

İnşaata Dair Her Şey...

Bülent ZEYİN

Susmak...

İnsanın dünyadaki serüveni, bir anlam arayışı olduğu kadar kendi sesini bulma mücadelesidir de. İnsan, doğanın edilgen bir parçası olmaktan çıkıp hayatın öznesi olabilmek için gırtlığını binlerce yıl boyunca bir enstrüman gibi eğitti; zihnindeki soyut boşlukları kelimelerle ördü. Biyolojik değişimlerden zihinsel gelişime kadar süren bu uzun yürüyüş, kelimelerin ne büyük bir emeğin ve yaşamışlığın ürünü olduğunu gösterdi bizlere. Konuşabilmek ise insanın yalnızlığa ve bilinmeze karşı kazandığı büyük bir zafer, varlığını taçlandığı yegâne mucizesiydi.

Ancak insanın bu dünyada bıraktığı iz, sadece çıkardığı seslerle değil, o sesleri bölen sessizliklerle de ölçülür. Bu yüzden susmak, en az konuşmak kadar kurucu, en az onun kadar önemli ve öğrenilmesi gereken hayati bir yetidir. Konuşmak insanı dış dünyaya açarken, susmak o dünyanın zihnindeki karşılığını inşa eder; kelimenin demlendiği, olgunlaştığı ve gerçek haysiyetini kazandığı asıl toprak sessizliktir. Ne var ki, insanlığın asırların bedeliyle kazanılan bu eşsiz yeti, modern çağda kendi trajedisini doğurdu. Konuşmayı binlerce yıllık o ağır sancıyla öğrenen insanoğlu, ne yazık ki konuşmak kadar hayati olan susmayı bir türlü öğrenemedi. Kelimeyi var eden o kurucu sessizliği tamamen unutup; büyük bir sabırla inşa ettiği söz sarayını, susmanın kadim bilgeliğinden mahrum bırakarak her gün biraz daha büyüyen bir gürültü enkazına çevirdi.

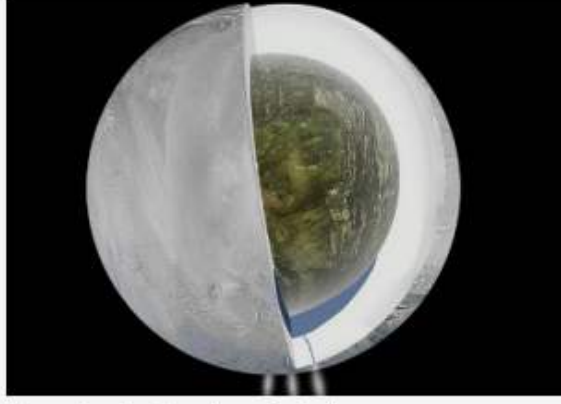
Tarihsel süreçte söz, acaba taşınması gereken ağır bir sorumluluk, adeta ruhsal bir kontrat mıydı? Kadim kültürlerde ağızdan çıkan her kelimenin dünyayı inşa eden ya da yıkan bir gücü olduğuna inanılır; kelimelerin tarihten süzülüp gelen inceliklerine, taşıdıkları yaşamışlıklarına büyük bir kıymet atfedilirdi. İnsan, belki de sözün bir haysiyeti olduğunu bildiği için onu böylesine idareli kullanıyordu. Bugün ise bunun tam tersi bir manzaraya şahitlik ediyoruz. Modern dünya, kelimelerin o kutsal ağırlığını hafifletmiş, onları derinliğinden kopararak içi boş birer sese indirgemmiştir. İnsan artık nezaketten, naiflikten uzak, adeta havayı döven bir gürültüyle konuşuyor. Bir kelimenin asırları aşan serüvenini hiç hatırlamadan, zihnin süzgecine uğratmadan, ağızdan geldiğince harcıyor sözcükleri. Bu hoyratlık, ağızdan çıkanın kulakta yankılanmadığı, kelimelerin sadece birer kabalağa dönüştüğü trajikomik bir tiyatro sahnesini andırıyor. Bu sahnede herkes sadece kendi repliğini en yüksek sesle bağırıyor ama kimse muhatapını duymuyor, doğaya ve yaşama bakmıyor.

Bu kontrolsüz konuşma arzusunun arkasında, belki de büyük bir varoluşsal korku yatmaktadır. Modern insan için durmaksızın konuşmak, bir iletişim çabası değil, sessizliğin getireceği o çıplak gerçeklikle yüzleşmekten kaçma refleksi olabilir mi? Çünkü insan sustuğunda dışarıyı sakınlaşır ve içerideki o derin yalnızlığın, cevapsız soruların sesi duyulmaya başlar. İşte bu yüzden insanoğlu, kendiyi konuşmayı unutmak pahasına etrafına tonlarca ağırlıkta kelimelerden bir gürültü duvarı örüyor olabilir mi? Muhatapına bir anlam aktarmak için değilde kendi içindeki o ürkütücü boşluğun sesini bastırmak için bağırıyor belki de. Oysa gürültüyle örülen bu duvar, insanı sadece başkalarından değil, en çok da kendi özünden uzaklaştırır.

Tam da bu noktada akla şu soru geliyor: İnsanlık, kendi iç sesinden kaçmak için mi gürültüye sığınıyor, yoksa susmanın ne demek olduğunu gerçekten unuttu mu? Felsefe tarihine baktığımızda, susmanın hiçbir zaman bir eksiklik ya da çaresizlik olmadığı, aksine bilincin en yüksek mertebesi olarak kabul edildiği görülür. Örneğin Taoizm'den Budizm'e kadar kadim Doğu öğretileri, evrenin hakiki sesini duyabilmek için önce içsel gürültüyü susturmak gerektiğini öğretir. Sözün insanı yanılsamalara sürükleyebileceği, sessizliğin ise gerçeği olduğu gibi gösteren duru bir ayna olduğu fısıldanır bu metinlerde. Benzer şekilde, Antik Yunan'da Stoacılar için de susmak, bir irade terbiyesi ve zihinsel olgunlaşma yöntemi idi. Belki de onlar, insanın ancak sustuğunda dışarının gürültüsünden sıyrılıp doğayı, yaşamı ve hayatın getirdiklerini anlamaya başlayabileceğini çoktan keşfetmişlerdi. Kartopu misali büyüyen bu anlamsız döngüden çıkış, acaba yeniden o kadim sessizlik duraklarına uğramayı öğrenmekle mümkün olabilir mi?

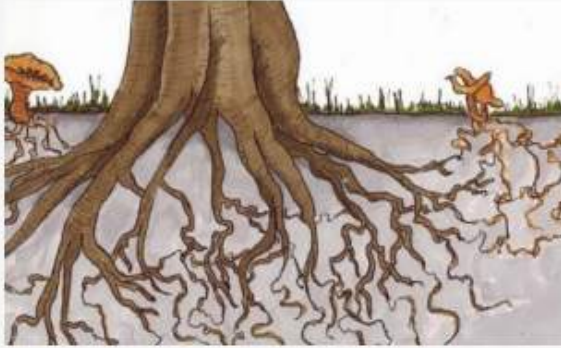
O halde nihai kurtuluş, acaba daha çok konuşmakta ve seslerin hacmini artırmakta değil de sözün asıl kaynağı olan o duru sessizliğe geri dönmekte mi gizlidir? İnsanlık, binlerce yıllık o asil ve zorlu emeğin mirası olan konuşma yetisini, modern çağın kaba gürültü iştahına kurban etmemelidir. Doğayı, yaşamı ve hayatın önümüze getirdiklerini gerçekten kavrayabilmek, kartopu misali büyüyen bu anlamsız döngüden sıyrılmakla mümkündür. Susmak, bir vazgeçiş ya da yenilgi değil; aksine kelimeleri ait oldukları o zarif ve haysiyetli tahta yeniden oturtma eylemidir. Belki de insan ancak sustuğunda dışarıyı durulur, kendi içindeki o unuttuğu derinlikle yüzleşir ve tam da o an, ağızdan çıkacak ilk kelime yeniden hak ettiği değere ve zarafete kavuşur. Zaman, belki de gürültüyle bağırarak kendini ve kelimelerini tüketme zamanı değil; sessizliğin o berrak gölünde sözü yeniden ve incelikle damıtma zamanıdır. Çünkü ancak susmanın kadim duraklarından süzülüp gelen bir kelime, yeryüzünde gerçek ve kalıcı bir mana bulabilir.

Bunları biliyor muydunuz?

Enceladus'un buz tabakasının altında sıvı su okyanusu bulunduğu düşünülüyor.

Satürn'ün uydusu Enceladus'tan uzaya püsküren buz ve gaz parçacıkları, bu uydunun yüzey altı okyanusuna sahip olabileceğini gösteriyor. Bu püskürmelerde organik moleküllerin tespit edilmesi, Enceladus'u yaşam olasılığı açısından önemli gök cisimlerinden biri hâline getiriyor.

Toprak altındaki mantar ağları ekosistemler için kritik öneme sahiptir. Mikorizal mantarlar, bitki kökleriyle ortak yaşam kurarak su ve mineral taşınımına yardımcı olur. Bu ağlar aynı zamanda karbon döngüsü ve toprak sağlığı açısından önemli bir rol oynar.

İnsan vücudundaki bakteri sayısı, insan hücresi sayısına yakındır. Eskiden insan vücudunda insan hücresinden 10 kat fazla bakteri bulunduğu söylenirdi. Güncel hesaplamalar bu oranın çok daha dengeli olduğunu, bakteri sayısının insan hücresi sayısına yaklaşık yakın seviyede olduğunu göstermektedir.

Düşüncelerden süzülenler

Epiktetos

"İnsanı rahatsız eden olaylar değil, insanların olaylar hakkındaki yargılarıdır."

"Dış dünyayı her zaman kontrol edemezsin; ama ona verdiğin tepkiyi kontrol edebilirsin."

Marcus Aurelius

Voltaire

"Sağduyu, herkesin sahip olduğunu düşündüğü ama az kişinin kullandığı şeydir."

"Bir insanın hayatta güçlü kalabilmesi için önce kendi karanlığıyla yüzleşmesi gerekir; çünkü gerçek güç, acıdan kaçmakta değil, acının içinden geçip değişebilmektedir."

Nietzsche

"Hayat ancak geriye dönüp bakıldığında anlaşılır; fakat insan onu ileriye doğru yaşamak zorundadır, bu yüzden cesaret her zaman belirsizliğin içinde yürümeyi gerektirir."

Kierkegaard

"Nereye gittiğin önemli değil; yeter ki durma."

Konfüçyüs

İçişleri Bakanlığı: "Telefonda kendisini polis, asker, savcı olarak tanıtıp, ADINIZ FETÜ/PDY vb. TERÖR ÖRGÜTÜ SORUŞTURMASINA KARIŞTI diyerek para ve altın isteyenlere inanmayın."

DÜN'DEN BUGÜN'E

"Pasion'dan Muraşu'ya: Antik Finansın Efendileri"

Okan ÖZALP arkeologdatca@gmail.com | 0543 893 5417

Kemerlerinizi bağlayın! Zaman otobüsümüzün kapıları zenginliklere açılıyor. Tozlu yolların, parıltılı gümüşlerin ve devasa tapınakların gölgesinde, finans dünyasının ataları bizi bekliyor. Karşınızda Mezopotamya'dan Roma'ya uzanan o meşhur bankerler!

Otobüsten indiğinizde burnunuza taze pişmiş kil kokusu ve arpa kokusu geliyor. Karşınızda kaftanları içinde ciddi görünümlü, elinde tabletler tutan bir grup duruyor.

Hoş geldiniz yabancılar! Ben Asurlu bir Tamkarum'um(büyük tüccarım). Benim ofisim, yani bit tamqarim, hem bir ticaret merkezi hem de bir bankadır. Anadolu'daki 'Karum'larda (ticaret merkezleri) temsilcilerim var. Bizim işimiz sadece mal satmak değil; biz gümüşü konuştururuz. Gümüş külçelerimizi mühürlü paketlerde taşır, gerektiğinde yüksek faizle borç veririz. Hatta isterseniz paranızı bit karim'e (mevduat bankası) yatırabilirsiniz; orası bizim 'ticaret odamız' gibidir. Orada her şey kayıt altındadır: mevduatlar, vergiler ve kar payları..."

Arkadaşım doğru söyler ama eksik söyler! Ben Balmunamhe, Larsa'nın en büyüklerindenim. Benim işim risk ve fırsattır. Özellikle hasat zamanı sıkışanlara ipotek karşılığı borç veririm. Eğer borcunu ödeyemezse, o mülk artık benimdir. Biz sadece para değil, toprak ve güç de toplarız.

Zaman otobüsü hızlanıyor ve bizi mermer sütunların olduğu bir liman kentine bırakıyor. Artık sadece gümüş külçeler değil, üzerinde mühürler olan metal paralar (sikkeler) şıngırdıyor.

Selam olsun! Ben ünlü Yunan Bankeri Pasion. Aslında ben bu işe bir köle olarak başladım ama efendim yeteneğimi görünce

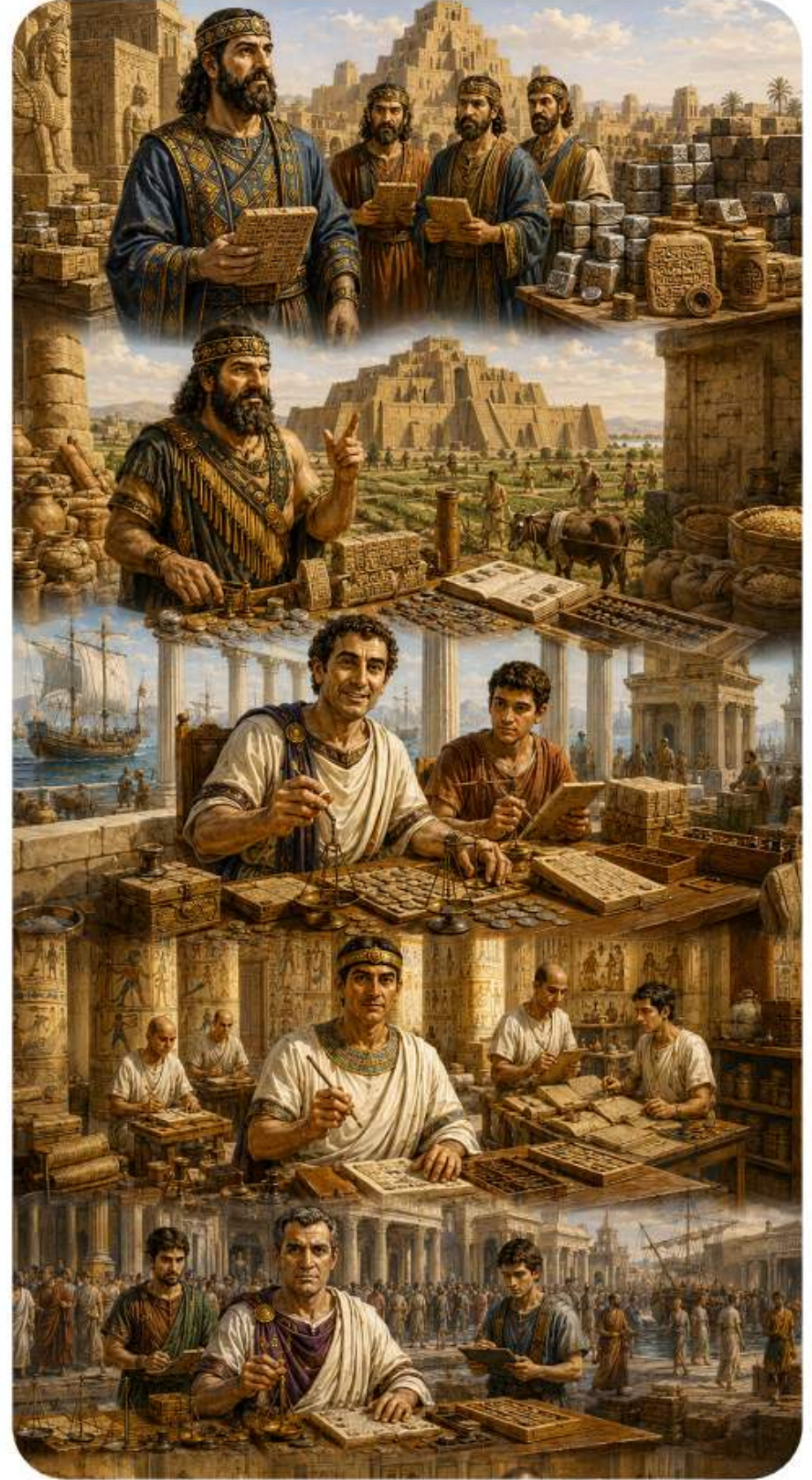
beni azat etti, sonunda işi ben devraldım. Görüyorsunuz ya, bizim sektörde köleler ve azatlılar her şeydir! Benim masamda sadece borç verilmez; biz sarraflık da yaparız. Hangi sikke sahte, hangisinin ayarı düşük, hangi yabancı para bizimkine göre ne eder... Hepsini biz biliriz. Mevduat alır, ödemelerinize aracılık ederiz. Hatta vasiyetnamelerinizi bile bize emanet edebilirsiniz, yani bir nevi noteriz. Yanımdaki arkadaşım eski dostumdur. Kendisi müttefikimiz olan Mısır'da çalışır. Ptelamaïos'tur ismi. Bir de Mısır'ın sistemini ondan dinleyin! Bizim buralarda sistem daha kurumsaldır. Ben bir basilikai trapezai, yani Kraliyet Bankası memuruyum. Biz hiyerarşik bir ağı parçasıyız. Şehirlerde ve köylerde örgütlendik. Firavun adına kayıt tutar, devletin mali işlerini yürütürüz.

Otobüs son durağına, Roma Forumu'nun gürültüsüne varıyor. Burada işler çok daha tehlikeli ve karlı. Bana 'faenerator' derler, yani yüksek faizle borç veren adam. Bizim en özel kredimiz pecunia nautica'dır (deniz ticaret kredisi). Deniz ticareti çok riskli biliyorsunuz; gemi batarsa para gider! Ama gemi sağ salim limana varırsa, aldığım faiz o kadar yüksektir ki hayal bile edemezsiniz.

Fark ettiniz mi? Tüm bu duraklar boyunca karşımıza hiç kadın banker çıkmadı. Çünkü Antik Çağ'da bu meslek kadınlara yasaktı. Ayrıca en zengin bankerlerin yanında her zaman bir grup muhasebeci, veznedar ve yetenekli köleler çalışıyordu.

Yolculuğumuz burada sona eriyor!

Kaynakça: İSTANBUL Üniversitesi Klasik Arkeoloji Anabilim DALI YÜKSEK Lisans TEZİ, Erkan İLDİZ, 2009

PI ELEKTRİK
ELEKTRONİK

Dünya ile bağınız kopmasın

**ANAHTAR TESLİMİ ELEKTRİK
UYDU - KAMERA
BİLGİSAYAR TAMİR ve SATIŞI**

0545 901 47 17 - www.pielektronik48.com

*Yaşam alanınıza hijyen
ve estetik katar*

0507 921 02 04

**Yağmur
Mermer**

ozgurbasut@gmail.com

Özgür BASUT

Datça'da Yaşamak...

Datça, insanın içine yavaş yavaş işleyen yerlerden biri. Deniziyle, rüzgârıyla, taş sokaklarıyla değil sadece; insana başka türlü bir hayat mümkünmüş hissi verdiği için de özel. Buraya yolu düşenin aklında bir iz kalır. Kimi kısa bir tatille yetinir, kimi burada kalmayı, kök salmayı, hayatını daha sade bir ritme emanet etmeyi ister.

Fakat Datça'da yaşamak başka, Datçalı sayılmak bambaşka bir meseledir.

Çünkü burada aidiyet, çoğu zaman adresle, emekle, üretimle ya da yıllarla ölçülmez. Daha görünmez, daha kaygan, daha sessiz bir ölçü vardır. Kimin gerçekten "bizden" sayılacağına dair yazılı olmayan bir kabul sistemi işler. Bu sistemin kuralları açıkça ilan edilmez; ama gündelik hayatın içinde, bakışlarda, cümle aralarında, bazı tercihlerin gerekçesizliğinde kendini hissettirir.

Bir insan yıllarca burada yaşayabilir. Çalışabilir, üretebilir, çocuk yetiştirebilir, esnafla aynı sokakta selamlaşabilir, ilçenin derdine ortak olabilir. Ama bütün bunlar yine de yetmeyebilir. Çünkü mesele bazen ne yaptığınız değil, nereden geldiğinizdir. Hatta daha doğrusu, birilerinin zihnindeki "asıl buralı" tarifine ne kadar uyduğunuzdur.

Datça'da zaman zaman insanın karşısına görünmez bir eşik çıkar. O eşiki geçmek için ikametgâh yetmez, iyi niyet yetmez. Hatta burada doğmuş olmak bile her zaman yeterli değildir. Çünkü "biz" kavramı, çoğu zaman somut bir gerçeklikten çok, seçilmiş bir çevrenin kendi içinde ürettiği bir onay mekanizmasına dönüşür.

Bu yüzden Datça'da yerellik, kimi zaman kültürel bir zenginlik olmaktan çıkıp kapalı bir kimlik alanına dönüşebiliyor. Yerel değerleri korumak ile yerel kimliği bir üstünlük belgesine çevirmek arasındaki çizgi inceliyor. O çizgi incelidikçe de kapsayıcılık diliyle dışlayıcı pratikler yan yana yürümeye başlıyor.

Görünürde herkes bu ilçenin bir parçasıdır. Herkes Datça'yı sever, herkes Datça için iyi şeyler ister, herkes bu coğrafyanın değerini bilir. Ama iş temsil edilmeye, söz hakkına, görünür olmaya, karar süreçlerinde yer almaya geldiğinde başka bir süzgeç devreye girer. Kimlerin makbul, kimlerin geçici, kimlerin "biraz fazla yerleşmiş misafir" olduğu sessizce belirlenir.

Bu sessizlik bazen açık bir sözden daha ağırdır. Çünkü dışlanma her zaman kapının yüzünüze kapanmasıyla olmaz. Bazen bir toplantıya çağrılmamakla olur. Bazen yılların emeğinin yok sayılmasıyla. Bazen bir insanın katkısının değil, kökeninin konuşulmasıyla. Bazen de en basit meselelerde bile "sen aslında buradan değilsin" duygusunun incelikli hatırlatılmasıyla.

Oysa bir yere ait olmak, yalnızca orada doğmakla açıklanamayacak kadar derin bir meseledir. Aidiyet, toprağa temas etmekle, insanına saygı duymakla, ortak hayatın yükünü taşımakla kurulur. Bir yerin geçmişine hürmet etmek kadar, bugünü için sorumluluk almakla da ilgilidir. Datça'yı seven, Datça için emek veren, bu ilçenin doğasına, insanına, kültürüne zarar vermeden burada yaşamaya çalışan herkes bu hikâyenin bir parçasıdır.

Ama yerel milliyetçilik tam da burada devreye girer. "Burası bizim" cümlesi, bir koruma refleksi olmaktan çıkıp bir dışlama aracına dönüşür. İlçeyi sahiplenmek, ilçeyi paylaşmayı reddetmekle karıştırılır. Geçmiş koruma iddiası, bugünün insanlarını sınıflandıranın bahanesi haline gelir.

Bu yaklaşım yalnızca dışarıdan gelenleri değil, Datça'nın kendisini de yorar.

Çünkü bir yer, içine kapanarak güçlenmez. Kendi güzelliğini dar bir aidiyet çemberinin içine hapsederek korunmaz. Aksine, farklı insanların emeğiyle, fikriyle, hassasiyetiyle, katkısıyla çoğalır. Datça'nın ihtiyacı olan şey, kimlik bekliliği değil; ortak yaşam kültürüdür. Kimin nereden geldiğini sorgulayan değil, bu ilçeye nasıl davrandığını bakan bir anlayıştır.

Elbette her yer gibi Datça'nın da hafızası vardır. Yerel dokusu, eski aileleri, alışkanlıkları, kendine özgü ritmi vardır. Bunlar değerlidir. Fakat değerli olan her şey gibi, bunlar da paylaşılabildiği ölçüde yaşar. Paylaşılmayan kültür donar. Donan kültür de bir süre sonra yaşam biçimi olmaktan çıkar, nostaljik bir kimlik kartına dönüşür.

Bugün Datça'nın önündeki mesele yalnızca yol, altyapı, imar ya da hizmet meselesi değildir. Bunlar elbette önemlidir. Son dönemde altyapı ve yol çalışmalarında gözle görülür bir hareketlilik olduğu da inkâr edilemez. Fakat bir ilçenin gerçek kalitesi yalnızca asfaltla, taşla, tabelayla ölçülmez. Bir yerin kalitesi, orada yaşayan insanların birbirine ne kadar alan açtığıyla da ölçülür.

Datça, yalnızca doğasıyla değil, insan ilişkilerindeki olgunlukla da güzel olabilir. Bunun yolu da "biz" kavramını daraltmaktan değil, genişletmekten geçer.

Çünkü "biz" dediğimiz şey, doğum yeriyile sınırlı kalırsa küçülür. Emekle, saygıyla, ortak sorumlulukla genişlerse gerçek anlamını bulur.

Datça'yı sevmek, onu yalnızca kendine ait görmek değildir. Datça'yı sevmek, onunla hemhal olan herkese hakkaniyetle bakabilmektir. Bir yeri korumak, onu başkalarından saklamak değil; onu incitmeden yaşamak isteyenlerle birlikte daha yaşanır kılmaktır.

Asıl mesele de tam burada başlar: Bir yerin sahibi gibi davranmakla, o yerin parçası olmayı öğrenmek arasında büyük bir fark vardır.

Datça'nın geleceğini belirleyecek olan da bu farkı anlayıp anlamayacağımızdır.

Solucan

Kendini Dergi Sanan Aylık Gazete

Yağmur Tic. İnş. Yay. Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Ahmet BASUT

Genel Yayın Yönetmeni ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Özgür BASUT

Sayfa Editörü: Ö. Kaya HANZEY

Grafik: Gülseren ÇİMENTAY

Baskı: Akademi Matbaa - Davutpaşa Cd. Güven İş Merkezi D Blok No: 114 Topkapı - İstanbul

Gazetede yer alan makale, yorum, haberler ve ilanlardan yazarları sorumludur.

İskele Mah. Rauf Balıkcı Sk. No: 13/D Datça-Muğla - 0252 712 81 04 - 0532 590 23 45

www.gazetesolucan.com - gazetesolucan

winsa

Modern Yapılar İçin Güçlü Dokunuşlar

Erva İnşaat, alüminyum doğrama, kapı ve pencere sistemleri, demir doğrama, kepenk sistemleri, panjur, sineklik, duşa kabin, küpeşte korkuluk, çelik kapı, açılır cam balkon uygulamalarında ve inşaat, tadilat, dekorasyon çözümleri ile kalite, estetik ve dayanıklılığı bir araya getiren güvenilir bir çözüm ortağıdır.

Modern mimarinin ihtiyaçlarına uygun, fonksiyonel ve uzun ömürlü uygulamalar sunan Erva İnşaat, aynı zamanda sektörün öncü markalarından WİNSA'nın yetkili satıcısı olarak, yüksek standartlarda PVC doğrama çözümlerini uzmanlıkla hayata geçirir. Profesyonel ekibi, titiz işçiliği ve müşteri memnuniyetini merkeze alan yaklaşımıyla Erva İnşaat, yaşam ve çalışma alanlarınıza değer katan kalıcı çözümler üretir.

ADRES:

Datça Mah. Kazım Yılmaz
Blv. No: 96 B/2 Datça/Muğla

İLETİŞİM:

Erkan TEMEL
0252 712 33 00
0506 990 90 87
etemel829@gmail.com